

ที่มาของโลกาภิวัตน์

2.2 พัฒนาการตั้งแต่สงครามโลกครั้งที่ 1 – ปัจจุบัน

ตอนที่ 1 โลกช่วงสงครามโลก – ทศวรรษ 1970

สงครามโลกครั้งที่ 1 (ค.ศ. 1914 – 1918)

ก่อนสงครามโลกครั้งที่ 1

หลายประเทศในยุโรปมีความก้าวหน้าที่ทางเศรษฐกิจ ซึ่งเกิดจากการปฏิวัติอุตสาหกรรมและการแผ่ขยายอาณานิคม ความก้าวหน้านี้นำไปสู่ความไม่ไว้วางใจกัน จนมีการรวมกลุ่มประเทศ และนำไปสู่สงครามในที่สุด

สหรัฐอเมริกา

ประธานาธิบดี วูดโรว์ วิลสัน มีจุดประสงค์ในการเข้าร่วมสงคราม : 1917

1. เสรีภาพในการเดินเรือทะเลของนานาชาติ
2. การค้าประกันสันติภาพของโลกด้วยองค์การสันนิบาตชาติ

สงครามโลกครั้งที่ 1 (ค.ศ. 1914 – 1918)

สัมพันธมิตร

- อังกฤษ
- ฝรั่งเศส
- รัสเซีย
- เซอร์เบีย
- อิตาลี
- สหรัฐอเมริกา

มหาอำนาจกลาง

- เยอรมัน
- ออสเตรีย – ฮังการี
- ตุรกี
- บัลแกเรีย

มีความพยายามใช้เทคนิคและอาวุธที่มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น เพื่อทำลายยุทธวิธีแบบสนามเพลาะ (Trench Warfare) ที่ทั้งสองฝ่ายนำมาใช้ เป็นครั้งแรก

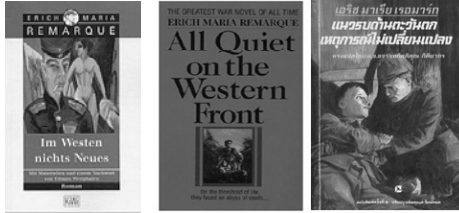
ปืนใหญ่

แก๊สพิษ

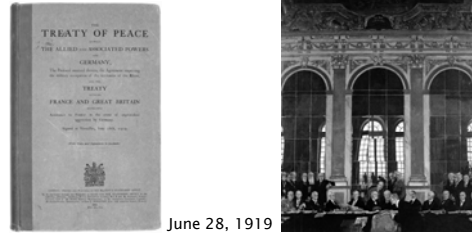
รถถัง

นักศึกษาสามารถดูบรรยายของสงครามได้จากนวนิยายเรื่อง
แนวรบด้านตะวันตก เหตุการณ์ไม่เปลี่ยนแปลง

เยอรมันถูกบังคับให้ยอมรับสนธิสัญญาแวร์ซายส์ซึ่งไม่เป็นธรรม

June 28, 1919

สหรัฐอเมริกาที่มั่งคั่งหลังการปฏิวัติอุตสาหกรรม (1860 - 1914)
เสริมกำลังของฝ่ายสัมพันธมิตร จนมีส่วนสำคัญให้ได้รับชัยชนะ

ค่าใช้จ่าย ชีวิตคน การทำลายล้างในระหว่างสงคราม
ทำให้ยุโรปประสบปัญหาเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองหลังสงคราม
อย่างหนัก

หลังสงครามโลกครั้งที่ 1

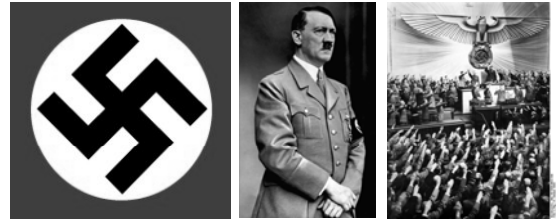
- สหรัฐอเมริกาไม่พอใจ ใช้นโยบายโดดเดี่ยวในการเมืองระหว่างประเทศ
- สันนิบาตชาติอ่อนแอ
- ปัญหาด้านเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง ทำให้บางชาติสงสัยในคุณค่าของระบอบประชาธิปไตย

First meeting of the League assembly in 1920

วิกฤตการณ์เศรษฐกิจตกต่ำครั้งใหญ่ (1924 - 1931)

- การผลิตสินค้าเกษตรกรรมและอุตสาหกรรมเพิ่มขึ้นมากหลังสงคราม
- อำนาจการซื้อลดลง
- ภาวะของประเทศแพ้สงครามที่ต้องชำระค่าปฏิกรรมสงคราม

การขึ้นมามีอำนาจและอิทธิพลของ

- ลัทธิฟาสซิสต์ (Fascism)
- ขบวนการสังคมนิยมคอมมิวนิสต์ (Communism)

รัสเซีย

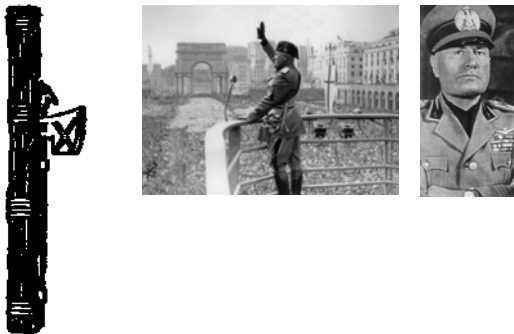
1917 การปฏิวัติสังคมนิยมคอมมิวนิสต์รัสเซีย

Nikolai Lenin (1870 - 1924)

ระบอบเผด็จการเบ็ดเสร็จ หรือ เผด็จการชนชั้นกรรมาชีพ

Demonstrators gathering in front of the Winter Palace in Petrograd, just prior to the Russian Revolution, January 1917.

สหรัฐอเมริกา : รับมือกับเศรษฐกิจตกต่ำ

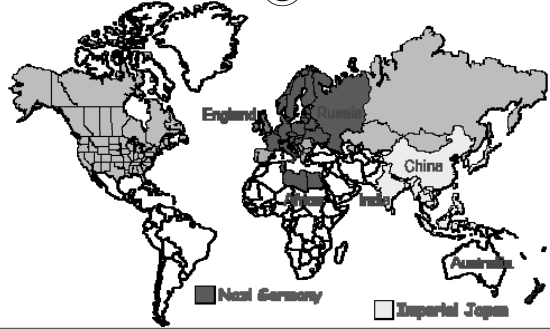
- แนวคิดที่เศรษฐกิจฟื้นตัวได้เองในระบบทุนนิยมไม่เป็นผล
- รัฐบาลเข้ามามีบทบาทในสมัยประธานาธิบดีแฟรงคลิน ดี รูสเวลท์ ด้วยนโยบาย New Deal

ประเทศผ่านวิกฤตได้ เศรษฐกิจฟื้นตัว

ความสำเร็จของสหรัฐอเมริกา
คือ การดำรงอยู่ของระบอบประชาธิปไตย

สงครามโลกครั้งที่ 2 (ค.ศ. 1939 – 1945)

เยอรมัน

การขยายอำนาจของฮิตเลอร์ การยกเลิกสนธิสัญญาแวร์ซายส์ และฮิตเลอร์บุกโปแลนด์ เป็นชนวนสู่สงครามโลกครั้งที่ 2

เยอรมัน ยอมจำนนปี 1945 (พฤษภาคม)

ญี่ปุ่น ยอมจำนนปี 1945 (สิงหาคม)

เคย์เทสลงนามในเอกสารยอมจำนนกองทัพเยอรมัน ในกรุงเบอร์ลิน เมื่อวันที่ 8-9 พฤษภาคม 1945

Japanese Foreign Minister Mamoru Shigemitsu signed the final documents for the surrender of Japan on September 2, 1945 aboard the USS Missouri.

สงครามโลกครั้งที่ 2 (ค.ศ. 1939 – 1945)

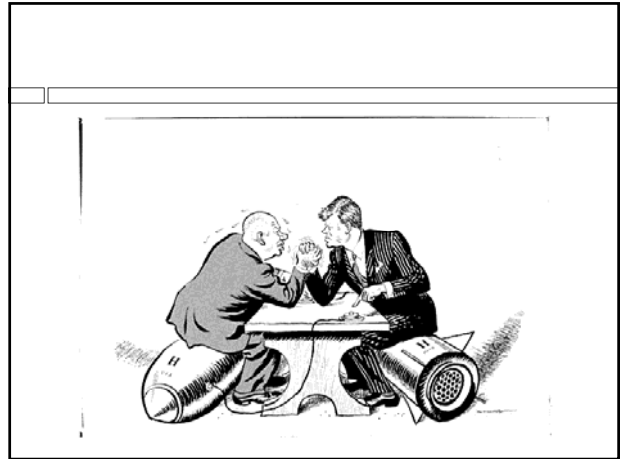
ฝ่ายสัมพันธมิตร	ฝ่ายอักษะ
อังกฤษ	เยอรมัน
ฝรั่งเศส	อิตาลี
สหภาพโซเวียต	ญี่ปุ่น
สหรัฐอเมริกา (เข้าร่วมปี 1941)	

สงครามโลกครั้งที่ 2 เป็นการต่อสู้ระหว่าง

- มหาอำนาจประชาธิปไตย
- สังคมนิยมคอมมิวนิสต์
- มหาอำนาจฟาสซิสต์

มหาอำนาจฟาสซิสต์หมดอำนาจลง

ประชาธิปไตย vs คอมมิวนิสต์
สหรัฐอเมริกา สหภาพโซเวียต

สงครามเย็น

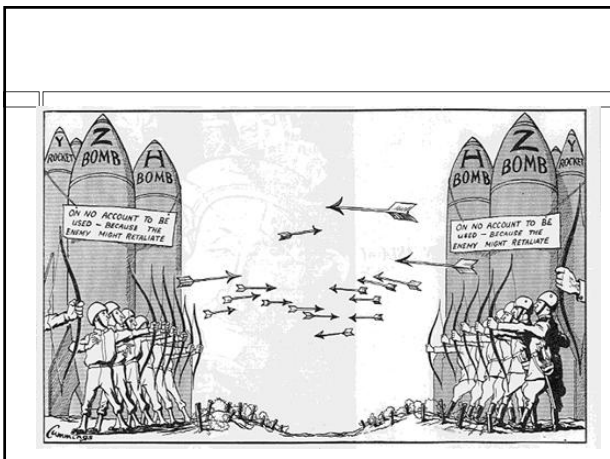
การแข่งขันกันของสหรัฐอเมริกา กับสหภาพโซเวียต นำไปสู่
ภาวะสงครามเย็น

ทั้งสองฝ่ายทำสงครามจิตวิทยา โดยการสะสมอาวุธและด้านอวกาศ
รวมทั้งทำสงครามกันโดยใช้ สงครามตัวแทน

สงครามตัวแทน

สงครามตัวแทนแห่งแรก คือสงครามเกาหลี (1950-1953)

THE FORGOTTEN WAR

สงครามตัวแทน

สงครามตัวแทนที่มีชื่อเสียงและผู้คนจดจำมากที่สุด คือสงครามเวียดนาม
(1955-1975)

สงครามตัวแทน

คิม ฟุก (Kim Phuc)

นิตยสารโลฟี่ : พฤษภาคม 2538

- ดินแดนที่เคยเป็นอาณานิคมในเอเชียและแอฟริกาเกิดความรู้สึกชาตินิยมเรียกร้องเอกราชจากเมืองแม่
- ได้เอกราชทางการเมือง แต่ยังมีรับค่านิยมต่าง ๆ จากตะวันตกอยู่ และพัฒนาประเทศตามแนวทางทุนนิยม

สงครามตัวแทน

สงครามตัวแทน

บรรยากาศของโลก นับจากสงครามโลกได้คุกรุ่นไปด้วยสงคราม แม้ว่าเศรษฐกิจจะค่อย ๆ ดีขึ้นก็ตาม พอถึงทศวรรษ 1970 เกิดวิกฤตการณ์น้ำมัน เป็นวิกฤตการณ์เศรษฐกิจครั้งใหญ่

ในครั้งหน้าเราจะมาดูบรรยากาศของโลกปัจจุบัน หลังจากพินตัวทางเศรษฐกิจ และพัฒนาการบางด้านที่โลกเป็นหนึ่งเดียวขึ้นเรื่อย ๆ

ในการบรรยายครั้งนี้ นักศึกษาอ่านบทอ่าน

หน้า 436 – 447 ถอยร่นจากโลกาภิวัตน์ : สงครามและภาวะเศรษฐกิจ
ตกต่ำปี 1914-1941

นักศึกษาจะเห็นความเป็นไปของโลกระหว่างสงครามโลกครั้งที่ 1
และโลกหลังสงคราม

ในการบรรยายครั้งนี้ นักศึกษาอ่านบทอ่าน

หน้า 448 – 469 การฟื้นตัวของโลกาภิวัตน์ : สงครามกับการขยายตัว
อันยาวนานนับตั้งแต่ปี 1941

นักศึกษาจะเห็นความเป็นไปของโลกระหว่างสงครามโลกครั้งที่ 2
และโลกหลังสงคราม ซึ่งมีหัวข้อสำคัญ 2 หัวข้อ คือ

สงครามเย็น หน้า 451 – 462

การได้เอกราชพ้นจากสภาพอาณานิคม หน้า 462 - 469